

KUNST

Motto:

Als we alles aan AI gaan overlaten, dan

Wordt Mariska de Wit een stand-up comedian

Is het niet het idee
Dat de toeschouwer voelt
Wat de maker bedoelt?
Dat het iets met je doet
Je ontregelt, ontroert of verrast
Omdat je het niet had vermoed
Of omdat het nog niet in je wereldbeeld past?
Heeft het werk niet het hoogste bereikt
Als je de wereld daarna net wat anders bekijkt?
Kan dat ook met AI?
Want dat werkt met ontelbare lagen
Maar zijn die niet saai
Als ze plat zijn geslagen?
En wat is het waard als een kind
Slechts een opdracht verzint
En dan hoest de computer wat op
Met een druk op de knop?
Hoe beoordeel je dat?
Is het gewoonweg gejat?
Van misschien wel miljoenen, op hetzelfde moment
Een kunstroof die zijn weerga niet kent!
Of is het vergaren van data wat wij allemaal
Ook precies doen, maar dan op een kleinere schaal?
En geeft Milo de aandacht die de Chatbot verdient
Wat gebeurt er als je die beschouwt als een vriend?
En met de technologie speelt zoals in een bos
Gewoon open en eerlijk, en helemaal los
Om ideeën te vormen
En nauwkeurig te toetsen
Om aan waarden en normen
Te blijven schaven en poetsen
Tot je overblijft met een kraakhelder idee
Uitvoerbaar en waardevol voor alletwee
Wat is de grens
Tussen software en mens?
Hoe kun je de AI een idee geven van leven?
Is het mogelijk het gevoel van een lichaam te geven?

Er ontstaat een proces
Er wordt ontdekt en geleerd
En over de uitkomst gereflecteerd
Dat is beslist geen gemakzucht, geen beeld op z'n dunst
Dat is interessant en gelaagd
Dat is kunst!

Want gaat het bij kunst in de les
Niet juist om dat proces?
Wie ben je, wat zie je, wat heb je geleerd?
Wat kies je? Waarom heb je dit gecreëerd?
Als je het constant bevraagt
Dán wordt het gelaagd
Kun je AI gebruiken als een toegevoegd brein
Hoe kan het een muze, een tool voor je zijn?

Als je niet met ambachtelijk talent bent behept
Waar de schilder bijvoorbeeld z'n beelden mee scheidt
Kun je nu met een app blijven kletsen en klooiën
Tot je eindelijk je idee kan ontplooiën
Dus de technologie
Betekent ook democratie
Het vergroot kansen
Voor iedereen om in die wereld te dansen
Maar bereikt het z'n doel
Ook bij mensen zonder algoritmegevoel?
En wil je als school wel je data zo kwijt
Waar een commerciële partij bij gedijt
En wat is fictie en feit?
Wat is nog realiteit?
Bovendien kost het tomeloos veel energie
Het is een boeiende tijd, maar veel vragen die blijven
Dystopie? Utopie?
En de belangrijkste vraag: had ik dit kunnen schrijven
Met ChatGPT?

Theo Danes